

باسمه تعالی

پشت پرده انفجار لبنان چیست؟

عروس آتش

ابعاد انفجار روز گذشته لبنان ساعت به ساعت در حالی گسترش است. تا این لحظه بیش از صد نفر کشته، ۵۰۰۰ مجروح، صدها تن گمشده و حداقل ۲۰۰ تا ۳۰۰ هزار شهروندی وجود دارد که حداقل برای سه ماه بی خانمان شده‌اند.

یکی از مهم‌ترین گلوگاه‌های اقتصادی لبنان با خاک یک‌سان شده و بازسازی ابتدایی مناطق آسیب دیده حداقل چند ماه زمان و سه تا چهار میلیارد دلار هزینه در پی دارد، آن هم برای لبنانی که دولتش تا همین دیروز هم مشکل کم نداشت و از دیروز وارد مصیبتی شد که با وضعیت فعلی احتمالاً به سقوطش منجر می‌شود.

هر چند انفجار انبار نیترات در بندر بیروت یک حادثه عنوان شده، اما از همان ساعت اولیه گمانه زنی‌ها درباره پشت پرده این حادثه آغاز شد و بسیاری باور نکردند که همه چیز تنها به یک بی مسئولیتی چند ساله و یک اشتباه ساده ختم شود.

در همان ساعات نخست دو انگشت اتهام به دو سو نشانه رفت. انگشت اول به سوی اسرائیل چرخید که پشت پرده جدی‌ترین خرابکاری‌های لبنان در دهه‌های اخیر قرار داشت و دارد. بسیاری این انفجار را کار اسرائیل دانستند، اتفاقی که هرچند از سوی مقامات این رژیم تکذیب شد، اما با استقبال برخی چهره‌های اسرائیلی نیز رو به رو شد و نابودی بیروت از سوی آنان روز عید خود خوانده شد.

با این همه برخی شاهدان عینی و ویدئوهای منتشر شده در فضای مجازی از پرواز جنگنده‌های اسرائیلی در آسمان لبنان قبل از وقوع انفجار سخن گفته‌اند و بر این اساس ادعا می‌شود که این تل‌آویو بود که کبریت به انبار باروت بندر بیروت انداخت.

انگشت اتهام دوم از سوی مخالفان دولت لبنان و جبهه مخالف حزب الله به سوی این گروه نشانه رفت. این گروه سعی کردند از همان ساعت نخست انفجار را به انبار مهمات حزب الله ربط دهند و خط رسانه‌ای مشخصی را در جهت تخریب این گروه پیگیری کنند.

مخالفان حزب الله می‌دانند اگر بتوانند این گروه را در مرکز اتهام قرار دهند بهترین فرصت را برای خلع سلاح یاران سید حسن نصرالله در تمام سال‌های گذشته به دست می‌آورند، هرچند برای متهم کردن حزب الله راه سختی در پیش دارند چون بندر بیروت به طور سنتی توسط مسیحیان کنترل می‌شد و در سال‌های اخیر نیز نزدیکان سعد حریری اداره آن را به عهده داشتند.

با این همه رسانه‌های وابسته به عربستان و مخالفین حزب‌الله لبنان انبار منفجرشده را به موشک‌های حزب‌الله لبنان مرتبط دانستند این در حالی است که حسان دیاب، نخست‌وزیر دولت لبنان در سخنرانی پس از حادثه هیچ نامی از حزب‌الله نیاورد و مدعی شد که این انبارها از سال ۲۰۱۴ تاکنون پر بوده و مسئولین این امر را به شدت مجازات خواهد کرد.

اخبار رسانه‌های لبنان هم حکایت از این دارد که انبارهای مورد اشاره و مواد منفجره درون آن مورد اختلاف چند شریک جدی قرار داشتند. برای همین در بندر بیروت مانده بودند و با وجود هشدار چند باره مسئولین بندر و حتی اخطار مسئولین امنیتی فکری برای آن‌ها نشده بود.

برخی کارشناسان نیز در تحلیلی متفاوت انفجار روز گذشته را محصول اختلاف در گروه‌های مسیحی به ویژه اختلاف بین سمیر جعجع، رئیس سابق فالانژها و از سیاستمداران تندرو لبنان با دیگر سران سیاسی مسیحیان لبنان دانستند. این دسته از کارشناسان با اشاره به سابقه پرسش برانگیز و ناخوشایند جعجع، چنین کاری را از او بعید ندانستند، به ویژه با توجه به این که ظاهراً جعجع با سعد حریری هم به مشکل خورده است.

با این همه اگر توطئه و دسیسه‌ای در کار باشد به دلیل عواقب گسترده آن بعید است شخصیتی مثل سمیر جعجع حداقل به تنهایی جرات اجرای آن را داشته باشد، آن هم درست در بخش مارونی نشین بیروت که پایگاه امثال جعجع و حریری است.

باید صبر کرد و دید روزهای آینده در لبنان چه اتفاقی رخ می‌دهد و فضای ناراضی لبنان و مردم خسته آن چه واکنشی به سیاستمداران دارند. هم‌چنین باید صبر کرد و دید لبنانی‌ها خود تحقیق را به عهده می‌گیرند یا از گروه‌های بین‌المللی درخواست کمک می‌کنند و نتیجه تحقیقات چه می‌گوید؟

سه نکته درباره انفجار مهیب و عجیب بندر بیروت: آنجا چه خبر است؟

انفجار مهیب و عجیب لبنان که یادآور فیلم‌های تخیلی سینما و بمباران اتمی هیروشیماست، منطقه و حتی جهان را در حیرت فرو برد و همگان می‌پرسند آنجا واقعا چه رخ داده است؟

قطعا در شرایطی که هنوز جنازه‌ها روی زمین است و هیچ گروهی نیز مسوولیتی در این باره نپذیرفته و اساسا تحقیقات نیز آغاز نشده، نمی‌توان قضاوت درستی داشت و حتی ای بسا، پشت پرده فاجعه اخیر بیروت، برای همیشه به رازخانه تاریخ برود.

با این حال، بررسی‌های نخستین عصرایران از منابعی در لبنان، اطلاعاتی اولیه به دست می‌دهد که می‌تواند برای مخاطب غیرلبنانی، جدید باشد:

۱- خیرهای اولیه رسانه‌ها نشان می‌دهد حادثه اصلی مربوط به انفجار مخزن نگهداری مواد اولیه تولید اقلام منفجره بوده است.

جایی که انفجار بزرگ رخ داد، محل دپوی ۲۷۵۰ تن نیترات سدیم و آمونیاک بود. به گفته برخی منابع لبنانی، در سال ۲۰۱۴ و در جریان جنگ داخلی سوریه که به لبنان هم کشیده شد، گروه‌هایی مانند جریان المستقبل و اشرف ریفی (رییس پیشین سازمان اطلاعات داخلی لبنان) که از

مسلحین ضد حکومت اسد حمایت می کردند، اقدام به ورود مواد اولیه لازم برای مواد منفجره کردند که این محموله های بزرگ کشف، توقیف و در بندرگاه انبار شد.

قاعدا ارتش لبنان باید این محموله ذیقیمت را تحویل می گرفت و مورد استفاده قرار می داد ولی ارتشی که در عمل وجود خارجی ندارد و حداکثر مثل پلیس شهری است، ترجیح داد یا بهتر است بگوییم ناگزیر شد به انبار محموله در همان بندرگاه بسنده کند.

البته شاید به دلیل تسلط تاریخی جریان المستقبل و حریری بر بندرگاه بیروت، به نفع خود دانسته اند که مواد مذکور در بندرگاهی باشد که ریاستش با حسن قرطیم، از وابستگان المستقبل است.

برخی نیز انتساب این مواد به بحران سوریه را رد می کنند و مدعی اند اختلافات مالی، باعث عدم ترخیص شده بود.

در هر صورت شرایط نامناسب نگهداری از یک سو و مشکل قطع و وصل مکرر برق که در ماه های اخیر لبنانی ها را کلافه کرده، احتمالا موجب جرقه هایی شده و فاجعه را رقم زده است. برخی خبرها نیز جوشکاری غیراصولی در محل را علت اولیه انفجار می دانند.

این البته صرفا حدس و گمان های اولیه کارشناسان است ولی محل انفجار اصلی، همان انبار نگهداری محموله آمونیاک و نیترات سدیم توقیفی است.

اگر این گونه باشد، علاوه بر جریان المستقبل، دولت و ارتش لبنان نیز در این حادثه دچار تقصیر فاحش و فاجعه بار شده اند.

با این حال و در شرایطی که تقریبا همه رسانه های معروف و داخلی لبنان مانند الجدید، mtv, lbc, nbn و ... از انفجار در انبار آمونیاک و نیترات خبر داده اند، برخی مقامات لبنان این موضوع را تکذیب می کنند و برخی نیز تایید!

اساساً نگهداری مواد شیمیایی در مخازن بزرگ شهری، یعنی همنشینی با فاجعه.

درست به همین دلیل است که اسرائیل بعد از این که متوجه شد موشک های حزب الله به عمق سرزمین های اشغالی می رسد، مخازن مواد شیمیایی را از حیفا و تل آویو به جاهای دور از مراکز جمعیتی منتقل کرد. لبنان اما از این مهم غفلت کرد و چنین تاوان داد.

۲- در لبنانی که دهه هاست، هر انفجاری مستقیم یا غیر مستقیم به اسرائیل مربوط می شود، قطعاً در این باره نیز انگشت اتهام به سمت تل آویو می رود به ویژه آن که اخیراً مرزهای لبنان و اسرائیل شاهد تنش های مسلحانه بود.

همچنین این انفجار می تواند تیر خلاصی باشد بر دولت حسان دیاب که رابطه خوبی با حزب الله دارد.

تیر خلاص از آن جهت که تنها یک بندر منهدم نشده، بلکه گلوگاه اقتصادی لبنان از بین رفته است چرا که بخش عمده واردات این کشور از بندر بزرگ بیروت صورت می گرفت و این بندر، در حکم انبار لبنان نیز بود.

بر اساس برآوردهای اولیه، تقریباً تمام ذخایر آرد و گندم در این انفجار از بین رفته و ۹۰ درصد داروهای دپو شده در بندر، کاملاً سوخته است، کالاهای دیگر نیز اوضاع مشابهی دارند.

این یعنی خرد شدن استخوان های اقتصاد فشل لبنانی که حیاتش به طور تقریباً کامل وابسته به واردات است.

دولت لبنان، برای رساندن کشور به وضعیت صفر قبل از انفجار، احتمالاً باید با آمریکا و فرانسه (ذی نفوذ سنتی در لبنان) معامله ای بزرگ داشته باشد و کمک اقتصادی بگیرد و امتیازات امنیتی و سیاسی بدهد.

این، خبری ناگوار برای حزب الله، تهران و دمشق است؛ فرقی هم نمی کند که اسرائیل در پس این ماجرا باشد، یا صرفاً یک حادثه بوده باشد.

۳- بلافاصله بعد از انفجار، العربیه - متعلق به عربستان سعودی- اعلام کرد که انبار موشکی حزب الله منفجر شده است.

منابعی در لبنان می گویند اتفاقاً اینجا همان محل نگهداری نیترات های توفیقی بوده است. آنها به نوع انفجار استناد می کنند که مشخص است انفجار ناگهانی و حجیم مواد شیمیایی بوده است که در لحظه ای کوتاه کل بندرگاه و اطرافش را در نوردید. انفجار موشک هیچگاه قادر به ایجاد چنین صحنه ای نیست.

وانگهی بسیار بعید است حزب الله موشک هایش را در بندری دپو کند که ریاستش بر عهده جریان رقیب است.

ضمن این که نخست وزیر لبنان نیز تصریح کرد که انفجار، حاصل از مواد شیمیایی انبار شده بوده است.

لذا ادعای العربیه، کاملاً ساختگی است.

نماینده عراقی: بعید نیست اسرائیل پشت پرده انفجار بیروت باشد

یک نماینده عراقی با اشاره به کارنامه رژیم صهیونیستی در انجام حملات خرابکارانه و تروریستی بعید ندانست که این رژیم در انفجار مهیب روز گذشته بیروت دست داشته باشد.

«محمد البلداوی» نماینده فراکسیون «صادقون» در پارلمان عراق، امروز (چهارشنبه - ۵ آگوست)، در واکنش به انفجار عصر دیروز در بیروت گفت که این انفجار وحشتناک و مهیب یک اتفاق تصادفی نبوده و دستهایی پشت پرده آن قرار دارد.

وی بعید ندانست که رژیم صهیونیستی پشت پرده این انفجار باشد به ویژه که در کارنامه این رژیم بمباران تاسیسات هسته‌ای عراق (در سال ۱۹۸۱ میلادی) و انبارهای تسلیحات الحشد الشعبی در سال گذشته وجود دارد.

البلداوی در گفت‌وگو با پایگاه خبری «المعلومه» تصریح کرد: تحقیقات درباره انفجار این بندر لبنانی دارای انبارهای تسلیحاتی زمان خواهد برد اما نشانه‌های وجود دارد که بیانگر نقش رژیم صهیونیستی این پشت پرده این عملیات است.

وی افزود: این فرضیه کاملا وجود دارد و واقعا می‌توان انگشت‌های اتهام را به سوی رژیم صهیونیستی گرفت زیرا این رژیم در کارنامه خود عملیات‌هایی مشابه عملیات دیروز در لبنان چه در سطح آن و چه کمتر از آن دارد که می‌توان به بمباران تاسیسات صلح‌آمیز اتمی عراق و نیز انفجار انبارهای تسلیحات الحشد الشعبی که سال گذشته روی داد و نیز ترور دانشمندان و اساتید متخصص هسته‌ای اشاره کرد.

هرچند که «گابی اشکنازی» وزیر خارجه دولت رژیم صهیونیستی ضمن رد هرگونه ارتباط این رژیم با این انفجار می‌گوید: این انفجار بزرگ که در بندر بیروت رخ داد به احتمال زیاد ناشی از آتش سوزی بوده و پیشنهاد می‌کنم درباره گمانه‌زنی‌ها احتیاط شود. من دلیلی نمی‌بینم که گزارش‌های بیروت مبنی بر اینکه انفجار یک حادثه بوده است، باور نشود.

www.fardanews.com

www.softgozar.com